

KAUNO LOPŠELIO- DARŽELIO „DAIGELIS“ DIREKTORIUS

**ĮSAKYMAS
DĖL KAUNO LOPŠELIO- DARŽELIO „DAIGELIS“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO
PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2024 m.

Nr. V-

Kaunas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 7 straipsnio 4 dalimi, 68 straipsnio 2 dalies 8 punktu, Ikimokyklinio ugdymo programos gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-1142 „Dėl Ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo“, 46 punktu, Kauno miesto savivaldybės mero potvarkiu 2024 m. liepos 12 Nr. M-802 „Dėl pritarimo Kauno miesto savivaldybės biudžetinių švietimo įstaigų ikimokyklinio ugdymo programoms“:

1. T v i r t i n u Kauno lopšelio-darželio „Daigelis“ ikimokyklinio ugdymo programą.
2. N u r o d a u Kauno lopšelio-darželio „Daigelis“ ikimokyklinio ugdymo programa vadovautis nuo 2024 m. rugsėjo 1 d.
3. P a v e d u Jurgitai Iškauskienei, dokumentų specialistei supažindinti įstaigos bendruomenę su Kauno lopšelio-darželio „Daigelis“ ikimokyklinio ugdymo programa paskelbiant ją internetinėje svetainėje.
4. P r i p a ž i s t u n e t e k u s i u g a l i o s direktoriaus 2015 m. liepos 9 d. įsakymą Nr. V-50 „Dėl Kauno lopšelio- darželio „Daigelis“ ikimokyklinio ugdymo programos patvirtinimo“
5. Šis įsakymas per vieną mėnesį nuo informacijos apie jį gavimo dienos gali būti skundžiamas Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams (A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorė

Laima Kanienė

PRITARTA

Kauno miesto savivaldybės mero
2024 m. liepos 12 d.
potvarkiu Nr. M-802

PATVIRTINTA

Kauno lopšelio-darželio „Daigelis“
direktoriaus
2024 m. liepos
įsakymu Nr. V-

KAUNO LOPŠELIO- DARŽELIO „DAIGELIS“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Informacija apie įstaigą

Pavadinimas: Kauno lopšelis- darželis „Daigelis“

Teisinė forma: juridinis asmuo, nesiekianti pelno Kauno miesto savivaldybės biudžetinė įstaiga
Kodas - 191637698.

Tipas: lopšelis-darželis.

Grupė - neformaliojo švietimo mokykla

Adresas: Žagarės 5, Kaunas; LT - 47178

Tel.: +370 37 26 65 63, +370 37 26 36 73,

El. paštas lddaigelis@gmail.com

Internetinė svetainė <https://www.lddaigelis.lt/>

Lopšelis – darželis įkurtas 1964 m.

1.2. Požiūris į vaiką ir jo ugdymą(si)

Kauno Vilijampolės seniūnijos lopšelis-darželis „Daigelis“ (toliau – lopšelis-darželis) – ikimokyklinio ugdymo programa skirta vaikams nuo 2 iki 5 (6) metų. Programa atnaujinta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl ikimokyklinio ugdymo gairių patvirtinimo“ (2023 m. rugsėjo 4 d. Nr. V-1142), Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl mokyklų, vykdančių ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, veiklos kokybės išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2022 m. birželio 2 d. Nr. V-908). Atnaujinant ir kuriant kokybišką ikimokyklinio ugdymo programą pasirinktos mūsų požiūrį į vaiko ugdymą atliepiančios vaiko raidos konstruktyvistinė teorija, nukreipta į vaiko mąstymo kognityvinę, pažinimo raidą ir ekologinių sistemų teorija nukreipta į visuminį, holistinį vaiko, kaip bendruomenės nario ugdymą. Pirmenybė teikiama vaikų poreikiams ir interesams, kartu užtikrinant, kad būtų pasiekti ilgalaikiai vaikų ugdymosi ir raidos tikslai. Sėkmingam vaiko ugdymuisi svarbūs pasitikėjimu grindžiami santykiai bei mokytojų, šeimos, bendruomenės, visuomenės partnerystė. Vykstant švietimo transformacijai akcentuojamas įtraukusis ugdymas, siekiant besimokančiųjų įvairovės pažinimo. Įgyvendinant įtraukųjį ugdymą, pasirinkta universalus dizaino mokymuisi prieiga, orientuota

į kiekvieno vaiko ugdymosi poreikių ir dalyvavimą bendrame ugdymosi procese užtikrinimą, eliminuojant galimus ugdymosi barjerus. Įstaigos Vaiko gerovės komisija (VGK) sprendžia vaikų ugdymosi sunkumų įveikas, įvairių poreikių tenkinimo, švietimo pagalbos teikimo galimybes. Taiko tikslingas priemones vaikams iš socialinės rizikos, atskirties šeimų, emigrantų, kitakalbių.

Sudaro sąlygas kiekvienam vaikui, pagal jo ugdymosi raidos ypatumus ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus gauti reikiamą pagalbą. Kiekvieno vaiko kokybiško ugdymo siekis – mums svarbus įtraukiojo ugdymo idėjos komponentas. Šiame kontekste svarbu pastebėti, kad dalį visų ugdytinių sudaro gabūs vaikai. Kognityviniu požiūriu vieni iš pagrindinių gabumų komponentai – problemų sprendimas ir kūrybiškumas. Įstaigoje skiriamas didelis dėmesys vaikų gabumų atpažinimui, vertinimui. Pedagogai siekia nuolat stebėti vaikus, identifikuoti jų gebėjimus ir sudaryti motyvuojančias ugdymosi sąlygas, bei ugdymosi aplinkas.

Įstaigos požiūrį į vaiką atliepia Reggio Emilia sistema ir jos ugdymosi filosofija grindžiama į vaiką orientuoto ir kontekstinio ugdymo teorijomis, skirtomis vaiko kūrybingumui ugdytis ir vaikui skirtos aplinkos modeliavimui, kuri provokuotų vaiką patį veikti, atrasti, tyrinėti, spręsti problemas ir tapti pasitikinčiu kūrybiškai besimokančiu.

Vaikų ugdymasis grindžiamas požiūriu į vaiką ir jo ugdymą(si) sąlygotomis vertybėmis:

- vaiko orumas – kiekvieno vaiko nelygstamos vertės, autentiškumo, unikalumo pripažinimas ir puoselėjimas;
- vaiko gerovė – vaikų gerovės pirmumo pripažinimas, puoselėjant vaiko saugumą, sveikatą, darną su savimi ir kultūrine, socialine bei fizine aplinka;
- saviraiškos laisvė – kiekvieno vaiko kūrybinio potencialo ir laisvės išreikšti save pripažinimas, palaikymas ir skatinimas;
- lygiavertis dalyvavimas – lygiavertėmis sąveikomis grindžiamo ugdymo(si) vertės pripažinimas, sudarant maksimalias sąlygas kiekvienam vaikui dalyvauti bendrame ugdymosi procese ir pašalinant ugdymosi kliūtis;
- lygiateisiškumas ir teisingumas – vienodų teisių augti ir ugdytis visiems pripažinimas, užtikrinant galimybes kiekvienam vaikui optimaliai vystyti ir reikšti savo potencines galias nepriklausomai nuo priešasčių, susijusių su lytimi, sveikata, socialine ir kultūrine padėtimi. Minimizuojamos atskirties ir diskriminavimo galimybės, atstovaujama vaikų teisėms mokykloje ir už jos ribų;
- pagarba, tolerancija ir atvirumas įvairovei – atviros, pagarba, empatija ir tolerancija grindžiamos ugdymo(si) aplinkos kūrimas, pripažįstant įvairovę kaip vertybę ir sudarant sąlygas visiems vaikams sėkmingai dalyvauti, natūraliai priimant prigimtinius ir kultūrinius skirtumus;
- bendruomeniškumas, demokratija ir pilietiškumas – pagarba asmeniui grindžiamos demokratinės aplinkos kūrimas, priklausymo bendruomenei jausmo puoselėjimas, atsakomybės už save ir kitus ugdymasis;
- kultūrinis tapatumas – pagarbos savo šalies kultūrai (gimtajai kalbai, etninei kultūrai, tautos istorijai) puoselėjimas, padedant vaikui išreikšti save kaip savo šalies kultūros dalyvį ir kūrėją ir pozityviai priimti kitų kultūrų savitumą.

1.3. Mokytojų ir kitų specialistų pasirengimas

Lopšelyje-darželyje vaikai ugdomi 6 – šiose grupėse: lopšelio (2-3 m.), darželio (3–5 (6) m.) ir priešmokyklinio ugdymo (5–6 m.).

Mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai kompetentingi, nuolat besimokantys ir tobulinantys kvalifikaciją, kompetencijas, atitinkančias šiuolaikišką ugdymo sampratą, inovatyvius pedagoginius metodus ir būdus, ugdymo(si) strategijas, įtraukiojo ugdymo organizavimą. Vaikus ugdo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ir meninio ugdymo pedagogai (dailės, muzikos, gimnastikos), švietimo pagalbos specialistai (logopedė, socialinė pedagogė, specialioji pedagogė, psichologė) bei mokytojų padėjėjos, teikiančios pagalbą specialių poreikių turintiems vaikams. Pedagogų siekis – ugdymo praktikos kokybė, diegiant mokslo pažanga grindžiamo ugdymo idėjas, kuriose žvelgiama į ugdymą iš vaiko perspektyvos. Keičiasi pedagogo vaidmuo, atsisakoma akademiškumo ir mokytojo dominavimo ugdyme. Pedagogas tampa aktyviu vaiko ugdymosi situacijų moderatoriumi, taikančiu veiksmingus būdus įtraukiančio mokymosi konteksto kūrimo, modeliujančiu ugdomąsias aplinkas. Pedagogai ir specialistai bendradarbiauja, įtraukia šeimas: planuoja ugdomąją veiklą, integruoja veiklas, organizuoja projektus, akcijas, kūrybines parodas, šventes, patirtines išvykas, edukacijas, skleidžia ekologinio sąmoningumo idėjas.

Įstaigoje išplėtotą mentorystės sistema – didesnę pedagoginę patirtį turintys pedagogai perteikia metodinę, praktinę patirtį jaunesniems kolegoms, vadovauja studentų praktikai darželyje. Pedagogai inicijuoja ir dalyvauja organizuojant tarptautinius, respublikinius projektus, rengia pranešimus, dalinasi praktine patirtimi konferencijose, metodiniuose renginiuose. Tikslingai vykdo prevencinę veiklą: įgyvendina tarptautinę programą „Zipio draugai“, skirtą padėti 5-7 m. vaikams įgyti socialinių ir emocinių sunkumų įveikimo gebėjimų bei socialinių emocinių įgūdžių ugdymo programą „Kimochis“, kuri padeda 3-5 m. vaikams įgyti žinių ir įgūdžių, reikalingų gebėjimui suprasti ir valdyti savo emocijas, globoti bei rūpintis kitais.

Mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai nuolat reflektuoja, įsivertina savo veiklos kokybę, rezultatus panaudoja veiklos tobulinimui.

1.4. Įstaigos savitumas

Lopšelis-darželis „Daigelis“ yra Kaune, Vilijampolės mikrorajone. Ugdymo procesui įtaką daro socialinė – kultūrinė aplinka. Lopšelis-darželis yra palankioje geografinėje padėtyje, netoli centro, prie Nemuno, todėl su ugdytiniais galime aplankyti daug Kaune ir Vilijampolės mikrorajone esančių reikšmingų vietų. Vaikai turi galimybę susipažinti su Veršvų upelio regioniniu parku, Lampėdžių karjeru ir parku, Kauno Nemuno ir Nėries upių santaka - organizuojamos patirtinės išvykos stebėti gamtoje vykstančius pokyčius, ekologinės akcijos, aktyvios sportinės veiklos, kūrybiniai plenerai, edukacijos su šeimomis. Netoliese esančioje V. Kudirkos viešosios bibliotekos „Šaltinio“ filiale vaikai eksponuoja savo kūrybines parodas, vyksta edukacijos kartu su bibliotekos darbuotojais. Paįvairinant patirtinio ugdymo(si) formas ne vienerius metus sėkmingai kuriame socialinės partnerystės ryšius su: prekybos tinklo RIMI parduotuve; biomedicinos mokslų daktaru, bitininku A. Amšiejumi; ornitologu G. Petkumi; LSMU farmacijos katedra; Vilijampolės Veršvų gimnazija ir kt.

Mūsų įstaigos vertybės ir filosofija „Mes turime būti tas pokytis, kurį norime matyti pasaulyje“ (Gandhi), atskleidžia ugdymosi siekius, holistinį požiūrį, bendruomeniškumą ir savitumą. Kuriame dinamišką, socialiai atsakingą aplinką vaikams ir bendruomenei. Įstaigos savitumas suprantamas, kaip tikslingas ekologinio sąmoningumo ir brandumo ugdymas, tvarumo idėjos, darnos su gamta, darželio vidaus ir lauko aplinkų, tarpusavio bendravimo kultūros, socialinės sąveikos, žaismės

kūrimas priartinant darželį prie namų koncepcijos. Tai vyksta nuo pat vaikų ankstyvojo amžiaus, įtraukiant šeimas, bendruomenę, socialinius partnerius.

II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Lopšelio-darželio „Daigelis“ programa grindžiama šiais principais:

1. ugdymo(si) ir priežiūros vienovės principas. Ikimokyklinio ugdymo(si) procesui būdinga ugdymo(si) ir priežiūros vienovė. Kiekviena suplanuota ir nesuplanuota sąveika bei kasdienė rutina yra ugdanti, turtinanti vaiko patirtį. Ilgalaikis, nuolatinis, saugus vaiko emocinis ryšys su mokytoju sukuria prielaidas visavertei vaiko raidai ir ugdymui(si);

2. vaiko raidos ir ugdymo(si) dermės principas. Ugdymo(si) procese atsižvelgiama į raidos nulemtą vaikų poreikių, patirties ir gebėjimų įvairovę ir skatinama visapusiška vaiko raida – fizinė, emocinė, socialinė, pažinimo, komunikavimo, meninės raiškos;

3. žaismės principas. Žaismingumas yra viso ikimokyklinio vaikų ugdymo(si) pagrindinis bruožas, neatsiejama tyrinėjimo, eksperimentavimo, fantazavimo, kūrybos dalis, o žaidimas – svarbiausia savarankiška vaiko veikla;

4. sociokultūrinio kryptingumo principas. Ugdymas(is) yra grindžiamas žmogiškosiomis, tautinėmis ir pilietinėmis vertybėmis, padedančiomis vaikams įsitraukti į supančią kultūrinę aplinką ir didinančiomis atvirumą kultūrinei bei kalbinei įvairovei;

5. integralumo principas. Siekiama visuminės vaikų raidos, užtikrinamas darnus visų pasiekimų sričių gebėjimų plėtojimas, ugdymo(si) sričių tarpusavio ryšiai, vidinės turinio sąsajos kiekvienoje ugdymo(si) srityje, vaikų veiklos integralumas;

6. įtraukties principas. Sudaromos sąlygos kiekvienam vaikui ugdytis, plėtoti savo galias, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę, atsižvelgiant į ugdymosi poreikių įvairovę;

7. kontekstualumo principas. Vaikų ugdymas(is) vyksta estetiškuose, į veiklą įtraukiančiuose, vaikų iniciatyvoms atviruose artimiausios socialinės, kultūrinės, kalbinės ir gamtinės aplinkos kontekstuose, siekiama vaikų ugdymo(si) patirčių aktualumo, prasmingumo;

8. vaiko ir mokytojo bendro veikimo principas. Aplinkos, sąveikos, bendros prasmės kuriamos įsiklausant ir atliepant vaikų poreikius, interesus, iniciatyvas, nuomonę, drauge priimant sprendimus;

9. lėtojo ugdymo(si), užtikrinančio gilų įsitraukimą, principas. Vaikai giliai išgyvena ir pajaučia kiekvieną *čia ir dabar* momentą, kai skiriama pakankamai laiko kasdienei rutinai, tyrinėjimo ar kūrybos procesui, nuostabai ir atradimo džiaugsmui;

10. reflektivaus ugdymo(si) principas. Mokytojas drauge su vaiku emocijomis ir veiksmais atspindi vaiko veikimo patirtis. Su vaikais drauge pagal jų gebėjimus apmąstomos vaikų emocijos, veiklos ir jų rezultatai, numatomas tolesnis veikimas. Mokytojai apsvarsto autentiškas vaikų patirtis, veiklos kokybę ir savo pedagoginių sprendimų poveikį vaikų ugdymui(si);

11. šeimos ir mokyklos partnerystės principas. Mokykla ir šeima (globėjai) bendradarbiauja rengiant Programą, užtikrinant ugdymo(si) tęstinumą ir dermę, kuriant susitelkusią, kartu besimokančią bendruomenę. Tėvai ir mokyklos darbuotojai pasitiki vieni kitais ir veikia dėl vaikų interesų.

III. TIKSLAS, UŽDAVINIAI, UGDYMO(SI) REZULTATAI

Tikslas – atsižvelgiant į vaikų prigimtines galias, patirtį, poreikius, šeimos ir bendruomenės susitarimus, kurti lanksčius edukacinius kontekstus, įgalinančius vaikus išsiugdyti pasitikėjimo, rūpinimosi savimi ir kitais, kultūrinio ir socialinio jautrumo, komunikavimo, lankstaus mąstymo, kūrybiškumo, mokėjimo mokytis pradmenis;

Programos tikslui pasiekti būtina įgyvendinti šiuos uždavinius.

Uždaviniai:

1. Atpažinti kiekvieno vaiko ugdymo poreikius, kylančius iš asmenybės raidos tarpsnio, individualių raidos ypatumų, prigimtinių gebėjimų visumos ir sociakultūrinės aplinkos.

2. Į vaiką ir jo vertybių ugdymą orientuotame, integraliame ugdymo procese tikslingai taikyti vaiko ir mokytojos sąveika grindžiamas pedagogines strategijas, metodus, priemones.

3. Organizuoti ugdymą derinant kryptingą mokytojo ir spontanišką vaiko veiklą, taikant patirtinio mokymo(si), kūrybiškumo, ekologinio sąmoningumo ugdymo metodus, pripažįstant žaidimą ir kasdieninį vaiko gyvenimą grupėje, kaip neatsiejamą ugdymo dalį.

4. Sukurti vaikų ugdymui pritaikytą, įtraukią, provokuojančią, kūrybišką aplinką, stimuliuojančią vaikų pasitikėjimą savarankiškai veikti ir lanksčiai mąstyti.

5. Įgyvendinti įtraukaus ugdymo organizavimo (UDM) sudarant sąlygas kiekvienam vaikui ugdytis, plėtoti savo galias, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę, atsižvelgiant į ugdymosi poreikių įvairovę bei užtikrinti dalyvavimą bendrame ugdymosi procese, eliminuojant galimus ugdymosi barjerus.

6. Sudaryti galimybę vaikams skirtingais būdais pademonstruoti pasiekimus, bei daromą pažangą ir juos sistemingai fiksuoti, analizuoti, vertinti ir aptarti su tėvais (globėjais), kitais su vaiko ugdymu susijusiais asmenimis.

7. Kurti ir plėtoti pasitikėjimu ir pagarba, aktyvia partneryste grindžiamą tikslingą bendradarbiavimą su tėvais (globėjais), švietimo pagalbos specialistais, socialiniais partneriais.

Ugdymo(si) rezultatai. Ikimokyklinio ugdymo rezultatai yra vaikų raidos ir ugdymosi procese nuosekliai įgyjami bei plėtojami jų pasiekimai: vertybinės nuostatos, žinios bei supratimas ir gebėjimai. Ugdymosi pasiekimai suskirstyti į 18 pasiekimų sričių (Ikimokyklinio ugdymo programos gairių priedas Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas <https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf>) kurių visuma laiduoja optimalią visų vaiko potencinių galių ūgtį. Programoje vaikų ugdymo(si) rezultatus nusako šios pasiekimų sritys ir jas sudarantys dėmenys.

Kiekviena kokybiškai įgyvendinama vaiko raidą skatinančio visuminio ikimokyklinio ugdymosi sritis plėtoja visų 18 pasiekimų sričių vaiko pasiekimus.

Įstaigoje yra susitarta ir atsižvelgiant į vaiko galias, sugrupuoti Gairėse pateikti pasiekimai į stambesnius blokus, parodant sąsajas su 5-iomis ugdymo sritimis, vaiko galiomis ir išskirtas prioritetas – ugdyti pasitikintį ir kūrybiškai besimokantį vaiką. Įstaigos ikimokyklinio ugdymo(si) pagrindas yra visuminis ugdymas(is), universalus dizainas mokymuisi, vaiko žaidimas, patirtinė veikla, ekologinis ugdymas, kuris neatsiejamas nuo vaiko galių, ugdymo(si) sričių, pasiekimų ir kontekstų. Kauno l/d „Daigelis” programos konceptualus modelis pavaizduojamas schemomis.

1 schema. Kauno lopšelio-darželio „Daigelis“ konceptualus ugdymosi modelis

2 schema. Kauno lopšelio-darželio „Daigelis“ konceptualaus ugdymosi modelio giluminės sąsajos

IV. UGDYMO(SI) TURINYS, PROCESAS IR APLINKOS

Aspektai, vertybinės nuostatos, esminiai gebėjimai, konteksto kūrimo idėjos	Ugdymo gairės, ūgties siekiamybė	
	2 - 3 m.	3 – 6 m.
PASITIKINTIS		
Mūsų sveikata ir gerovė		
1. Fizinis aktyvumas		
<p>Judėjimo džiaugsmo patyrimas. <u>Vertybinė nuostata.</u> Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Derina judesius poroje, grupėje šokdamas ar žaisdamas <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Veikla prasideda nuo įtraukiančios dokumentikos apie gyvūnų judesius peržiūros. Peržiūros metu vaikai supažindinami su skirtingais gyvūnų judėjimo būdais – nuo paukščių skrydžio iki tigrų šuolių ir beždžionių laipiojimo. Po dokumentikos peržiūros vaikai kviečiami praktiškai išbandyti matytus judesius. Jie mėgina imituoti gyvūnų judesius - grakštų paukščių skraidymą, greitus tigrų šuolius ar lankstų beždžionių laipiojimą. Ši veikla ne tik skatina judesių tikslumą ir koordinaciją, bet ir padeda vaikams geriau suprasti gamtos pasaulį bei įvairių gyvūnų elgseną.</p>	<p>Vaikščioti ir išlaikyti pusiausvyrą mokosi eidami sumažinto ploto paviršiumi (tarp dviejų nubrėžtų linijų ir pan.), įveikdami kliūtis (ką nors peržengdami), lipdami į kalniuką. Judėdami laisvoje erdvėje, žaisdami judriuosius žaidimus.</p>	<p>Juda spontaniškai, atlieka veiksmus su skirtingo dydžio, svorio ar formos priemonėmis, žaidžia įvairius imitacinius bei judriuosius žaidimus, kuriuose lavinami visi pagrindiniai judesiai: šliaužimas, ropojimas, ėjimas, bėgimas, šuoliukai, laipiojimas, pralindimas, metimai, pusiausvyros pratimai. Išbando įvairiausias mokytojo demonstruojamus ir pačių atrandamus ėjimo ir bėgimo būdus, savo kūno judėjimo galimybes; mokosi saugiai keisti pradines kūno padėtis ir atlikti įvairius veiksmus rankomis, kojomis. Atliekdami jogos pratimus vaikai ne tik lavina savo fantaziją imituodami įvairius gyvūnus, bet kartu atlieka tempimo pratimus.</p>
	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 11.4. 26.4 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 11.4. 26.4 6 žingsnis.</p>
<p>Judesių tikslumo siekimas <u>Vertybinė nuostata.</u> Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą judėdamas, meta, gaudo ir spiria kamuolį,</p>	<p>Pradeda lankstyti ranką per riešą, pratinsi pasukti riešą, apversti plaštaką delnu žemyn, į viršų, mostelėti plaštaka, vis tiksliau atlikdami judesius, kuriuos lavinti padeda savarankiškas ko nors vienas ant kito dėliojimas, užsukimas, atsukimas, darinėjimas, įrankių naudojimas.</p>	<p>Lavina rankos judesių tikslumą, akies ir rankos koordinaciją ką nors dėliodami, konstruodami, verdami.</p>

<p>spontaniškai ir tikslingai atlieka kasdienius veiksmus, kuriems būtina akių ir rankos koordinacija.</p> <p><u>Itraukiantis kontekstas.</u> Veikloje siūlomi interaktyvūs žaidimai, kuriais vaikai sudominami, įtraukiami vaikai mokytis tiksliai valdyti veikėjus ar objektus ekrane. Kuriamas žaismės kontekstas, siūloma pasigaminti kartu su vaikais stalo žaidimus, konstrukcijas, statinius, panaudojant tvarias medžiagas.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 11.4, 24.4 3 žingsnis</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 11.4, 24.4 6 žingsnis</p>
<p>2. Sveika mityba</p>		
<p>Maisto įvairovės pažinimas.</p> <p><u>Vertybinių nuostata.</u> Domisi, kas padeda augti sveikam ir saugiam.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Esant galimybei renkasi sveikatai palankų maistą, savarankiškai pavalgo, pasirūpina savo kūno švara, prisideda prie aplinkos tvarkos palaikymo, rodo pradinius saugaus elgesio mokykloje įgūdžius, pasako, kaip saugiai elgtis gatvėje, buityje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis.</p> <p><u>Itraukiantis kontekstas.</u> Stebime dokumentiką apie daržovių, vaisių auginimą, pagal galimybes aplankome ekologišką ūkį. Kuriame provokuojančią aplinką: vaikai grupėje randa įvairius vaisius ir daržoves, reikalingus įrankius, savarankiškai gamina salotas, diskutuoja. Panaudojant antrines žaliavas kuria sveikos mitybos piramides, mąstymo žemėlapius „Vaisių ir daržovių lėkštės kelias“</p>	<p>Susipažįsta su sveikatai palankiu maistu matydami estetiškai pateiktą maistą, skanaudami, valgydami žaisdami, stebėdami, žiūrindami paveikslėlius piešinius. Vaikai turtina žodyną ir žaidžia savarankiškai, kūrybinius vaidmeninius maisto gamavimo žaidimus, pasitelkiant įvairius žaismės kontekstus.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 10.4, 16.4 3 žingsnis.</p>	<p>Pasitelkiant realius ir virtualius kontekstus tyrinėja. Analizuoja sveiko maisto piramidę, diskutuoja, sužino apie sveiko maisto naudą. Dėlioja dienos meniu iš kortelių su maisto produktais, kuria mąstymo žemėlapius (sveika – nesveika), tyrinėja ir atranda kuris maistas palankus sveikatai, o kuris – ne, savo nuomonę argumentuoja. Patyriminėse veiklose, išvykose, žaidimų metu, maisto gamavimo veiklose gilina žinias apie higieną, sveiką mitybą, estetinį maisto pateikimą. Žino vandens naudą žmogaus organizmui. Esant galimybei, renkasi sveikatai palankius maisto produktus.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 10.4, 16.4 6 žingsnis.</p>
<p>Elgesys prie stalo.</p> <p><u>Vertybinių nuostata.</u> Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų,</p>	<p>Valgymo metu mokosi valgyti savarankiškai, naudotis stalo įrankiais ir pasirinkti, su koku stalo įrankiu valgyti skirtingą maistą.</p>	<p>Laikosi elgesio taisyklių, serviuoja stalą. Žaidybiniame veikloje naudoja sukauptą patirtį. Turi galimybę stebėti realų ir virtualų kontekstą. Geba tausoti maistą, jo nešvaistyti. Pasitelkiant realius ir virtualius kontekstus sužino mitybos grandinės ratą.</p>

<p>apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Ant stalo paruoštos servetėlės, stalo įrankiai, lėkštės, puodukai, vaikai savarankiškai serviuoja stalus. Renkasi maistą švediško stalo principu. Vaikai diskutuoja apie maisto nešvaistymą, tausojimą, dalinasi savo šeimos valgymo kultūrą. Naudojant antrines žaliavas: kamštelius, buteliukus, sulčių, pieno pakuotes ir kt., kuria žaidybines situacijas siužetiniams – žaidimams: parduotuvė, kavinė ir pan.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 25.4. 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 25.4. 6 žingsnis.</p>
<p>3. Mano dienos ritmas</p>		
<p>Dienos ritmo pajauta.</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Vaikai kuria jausmų kalendorių, gamina korteles su jausmų simboliais, vaikų veidais ar vardais. Stebi savo ir draugų emocijas veidrodžiuose, fotografuoja vienas kitą. Savarankiškai žymisi kintančius dienos jausmus.</p>	<p>Mokosi suprasti grupės dienotvarkę - stebi kas šią dieną jau įvyko, kas dar įvyks.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 13.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p>Žino dienos ritmą, nuoseklumą. Geba įvardinti praeitos, esamos ir būsimos dienos veiksnius ir jas susikurti. Įvardina savo nuotaiką ir jausmus, geba paaiškinti ir valdyti.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 13.4, 26.4 6 žingsnis.</p>
<p>4. Kūno švara ir aplinkos tvarkymas</p>		
<p>Rūpinimasis švara ir tvarka.</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes.</p>	<p>Pradedą naudotis higienos reikmenimis, ugdomosi kūno priežiūros įgūdžius. Rengiasi, bando tvarkingai sudėti drabužius ir pan.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 10.4, 25.4, 26.4 3 žingsnis</p>	<p>Laikosi asmens higienos. Savarankiškai rengiasi. Žaismės ir tyrinėjimų kontekste sužino apie bakterijas ir virusus, jų sukeliamas ligas, higienos svarbą.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 10.4, 25.4, 26.4 6 žingsnis</p>

<p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Vaikams siūloma klausyti įrašyto skalbimo mašinos skleidžiamo garso. Vyksta diskusija, koks tai garsas? Kam reikalinga skalbimo mašina? Kodėl rūbus reikia skalbti? Kaip dar galima skalbti pan. Grupės, lauko aplinkoje vaikai randa segtukus, nešvarius lėlių rūbus, dubenį su vandeniu.</p>		
<p>5. Saugus elgesys</p>		
<p>Elgesys su nepažįstamais žmonėmis. <u>Vertybė nuostata.</u> Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais ir bendraamžiais. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Vaikai kviečiami į susitikimą su gaisrinės darbuotojais, po susitikimo siūloma vaikams pasigaminti priemonių siužetiniam žaidimui iš antrinių žaliavų šalmus, liemenes, gesinimo žarną ir pan.</p>	<p>Kūrybiniai vaidmeniniai – siužetiniai žaidimai įvairiose erdvėse.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 15.4, 20.4, 25.4 3 žingsnis.</p>	<p>Modeliuojant įvairias situacijas, patyriminėse veiklose, išvykose įvairių žaidimų metu vaikai mokosi suprasti, saugų bendravimą su žmonėmis, koku atveju ir į ką galima kreiptis pagalbos. Vaikai mokosi tvirtai pasakyti „ne“.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 15.4, 20.4, 25.4 6 žingsnis.</p>
<p>Saugus elgesys gatvėje. <u>Vertybė nuostata.</u> Domisi, kas padeda augti sveikam ir saugiam.</p>	<p>Kūrybiniai vaidmeniniai – siužetiniai žaidimai įvairiose erdvėse kaip saugiai judėti.</p>	<p>Kontekstų kūrimo dėka, geba įsisavinti pagrindinius saugaus elgesio gatvėje įgūdžius. Supranta specialaus saugumo priemonių naudojimąsi.</p>

<p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Esant galimybei renkasi sveikatai palankų maistą, savarankiškai pavalgo, pasirūpina savo kūno švara, prisideda prie aplinkos tvarkos palaikymo, rodo pradinius saugaus elgesio mokykloje įgūdžius, pasako, kaip saugiai elgtis gatvėje, butyje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Vaikams siūloma keliauti troleibusu ir stebėti kelio ženklus, pėsčiuosius, automobilių eismą. Reguluojamoje sankryžoje pereiti gatvę. Grupėje panaudojant antrines žaliavas atkartoti kelionės įspūdžius kuriant maketą.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 10.4, 15.4, 26.4 3 žingsnis</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 10.4., 15.4, 26.4 6 žingsnis</p>
<p>Saugus elgesys butyje ir gamtoje.</p> <p><u>Vertybinių nuostatų.</u> Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Kuriame žaidybinių improvizacijų: susižeidžiau, negaluoju ir t.t. Diskutuojame su vaikais kaip suteikti pagalbą? Kuo aš galiu padėti? Kur kreiptis pagalbos jei nieko nėra namuose? Žaidybinių situacijų kūrimas ir plėtojimas naudojant pirmos pagalbos priemones.</p>	<p>Mokosi saugiai žaisti. Atsargiai elgiasi su buities daiktais.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 16.4, 26.4 3 žingsnis</p>	<p>Patyriminio konteksto kūrimo metu atranda, sužino apie daiktus, kurie yra pavojingi jų sveikatai ir saugumui. Žaisimų metu, mokosi saugiai elgtis, laikytis saugaus elgesio susitarimų. Pokalbių metu kalbasi apie saugų elgesį, sužino į ką kreiptis pagalbos nutikus nelaimei. Mokosi atsakingai elgtis aplinkoje.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 16.4., 26.4 6 žingsnis.</p>

KŪRYBIŠKAS		
Aš ir bendruomenė		
Kas aš?		
<p>Savo emocijų, poreikių, pomėgių, interesų supratimas ir raiška</p> <p><u>Vertybinių nuostatų.</u> Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus</p>	<p>Mokosi parodyti savo poreikius ir kilusias Emocijas (džiaugsmą, liūdesį, pyktį, nuostabą, baimę). Pedagogas taiko personalizuotus vaikų nusiraminto būdus (išbūti, išjausti emocijas, įsitraukti į pozityvias žadinančias veiklas). Kuriami žaismės, tyrinėjimų kontekstai, vaikai žaidžia judesiais, tyrinėja pojūčiais, mokosi</p>	<p>Įsitraukia į žaidimus, įvairias patirtines, kūrybines veiklas, kurios padeda patirti ir suprasti, atpažinti, tyrinėti, įvardyti pomėgius, interesus. Mokosi vieni kitus pažinti per kūno raišką, supranta skirtingumą.</p>

<p>išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus.</p> <p><u>Itraukiantis kontekstas.</u> Siūloma vaikams, pažaisti „fotografais“ ir panaudojant planšetiniais kompiuteriais fotografuoti vieni kitų emocijas, veido išraiškas ir parengti fotografijų parodą grupės erdvėje. Fotografijas tyrinėti, atkartoti jose matomas emocijas, diskutuoti.</p>	<p>atpažinti, įvardinti kito emocijas iš veido išraiškos, balso.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 23.4, 26.4 3 žingsnis</p>	<p>Žaidžia vaidmeninius, vaizduotės žaidimus. Fotografuoja skirtingų emocijų imitacijas, žymi kaip jaučiasi, klausosi istorijų, žiūri filmukus, dokumentiką. Patiria, išreiškia, aiškinasi, diskutuoja, atpažįsta bei įvardija įvairias savo ir kitų emocijas, apibūdina jas sukėlusias situacijas bei priežastis.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 23.4, 26.4 6 žingsnis</p>
<p>Kūno pažinimas</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.</p> <p><u>Itraukiantis kontekstas.</u> Ant tapetinio popieriaus pieštuku ar flomasteriu vaikams siūloma apvedžioti kito vaiko kūno kontūrus. Ir pačiam „pasimatuoti“ lyginti, ieškoti panašumų, skirtumų apvedžiotą kontūrą.</p> <p>Žiūrėti dokumentiką, mokomąją medžiagą apie žmogaus kūną. Veidrodyje tyrinėti kūno atvaizdą, kūno dalis.</p>	<p>Glaudžiami, žaidinami, kutenami, kykuojami, rengiami bei kalbinami suaugusiojo pajaučia savo kūno ribas.</p> <p>Tyrinėja išorinį kūno vaizdą ir kūno dalis per judrias veiklas, stebi save, veidrodyje, atspindžiuose paviršiuose, šešėliuose, patiria ką kuri kūno dalis daro, kaip juda. Kuriami kontekstai kurie atliepia vaiko žaismingą savęs pajautimą,</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 14.4, 24.4, 26.4 3 žingsnis</p>	<p>Vartydamas enciklopedijas, žiūrėdamas informacinius filmukus, taikydamas vaikams skirtas papildytosios realybės technologijas, atlikdamas eksperimentus, kurdamas modelius, tyrinėja judėjimo ir atramos, virškinimo, kvėpavimo, kraujotakos ir kt. sistemas, kurie nematoma padaro matomą. Kuriami kontekstai atliepia vaiko žaismingą savęs ir pasaulio pajautimą, skatinantys žaisti judesiais, pojūčiais, emocijomis, kalba, vaizduote, mintimis.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 14.4, 24.4, 26.4 6 žingsnis</p>
<p>Savo augimo, didėjančių galių ir mokymosi tyrinėjimas</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save</p>	<p>Kasdienėse veiklose lygindamas nuotraukas (dabar ir anksčiau) pajaučia savarankiškumą, augimo pasikeitimus.</p> <p>Matuojasi išaugtus drabužėlius ar batus, naudoja ūgio matuoklius.</p>	<p>Mokosi pajauti savo asmeninės erdvės ribas, supranta savo privatumą ir reaguoja į asmeninės erdvės ribų pažeidimą. Aiškinasi kuo ypatingas kūnas, ką jis gali, ko negali. Įžvelgia pokyčius, apibūdina savo kūno augimą, tyrinėja žmogaus gyvenimo ciklą, piešia ir samprotauja, kaip atrodo užaugęs, ko norėtų išmokti netolimoje ateityje, kuo norėtų tapti tolimoje ateityje.</p>

<p>savo šeimai, grupei, įstaigos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Siūloma idėja atsinešti vaikystės nuotraukas, albumą ir lyginti kaip augdami vaikai keičiasi. Aptarti kuo ypatingas kūnas, ką jis gali.</p> <p>Vaikai kviečiami žaisti žaidimą „Kiek aš paaugau?“. Tyrinėti ūgį matuokle. Pasiūlyti kūrybinę veiklą, sukurti nuotraukų ar piešinių koliažą.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 14.4, 27.4 3 žingsnis.</p>	<p>Darydamas klaidas ir jas taisydamas vaikas plėtoja atkaklumą, gebėjimą įveikti iššūkius. Supranta, kad jis buvo, yra ir bus tas pats asmuo. Kuriami realių ir virtualių aplinkų kontekstai atliepantys galimybes vaikams realioje aplinkoje pamatyti plika akimi nematomus procesus ar reiškinius.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 14.4, 27.4 6 žingsnis.</p>
Savo emocijų ir elgesio valdymas		
<p>Emocijų ir jų raiškos reguliavimas</p> <p><u>Vertybinių nuostata.</u> Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Ant stalo paruoštos priemonės: veidrodėliai, emocijų kortelės, permatomi rėmeliai, dažai. Žaidimas prieš veidrodį „Atkartok mimiką“. Siūloma vaikams sukurti nusiramino palapinę grupėje.</p>	<p>Padedamas suaugusiojo, bendraudamas su kitais vaikais kreipiasi pagalbos, pasiguodžia, leidžiasi apkabinti, ramina ir pasitraukia iš įtampą keliančios situacijos. Kuriami aplinka skirtingų poreikių vaikams, nusiramino, sensorinės, emocinės raiškos erdvės ir pan.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4., 13.4, 14.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p>Vaikai įvaldo savo emocijų raišką, išbando skirtingus per įvairias veiklas sužinotus nusiramino būdus. Modeliuojami tinkamo elgesio modeliai, žaidybinės situacijos. Supranta, kad emocijos išreiškiamos mimika, balsu, kūno raiška, veiksmais. Tinkamai reaguoja į pasikeitusias aplinkybes. Kuriami emocinės raiškos, tyrinėjimo kontekstai.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4., 13.4, 14.4, 26.4 6 žingsnis.</p>
<p>Dėmesio ir elgesio valdymas</p> <p><u>Vertybinių nuostata.</u> Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Sutelkia dėmesį ir pastangas veiklai, dažniausiai laikosi tvarkos ir susitarimų, bendraudamas su kitais elgiasi mandagiai, stengiasi kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus, įsiaudrinęs geba nusiraminti.</p>	<p>Žaisdamas supranta ir perima iš suaugusiojo: nusišypsoti, pakalbinti, taikiai žaisti greta, moka dalintis, palaukti savo eilės. Susipažįsta ir laikosi grupės taisyklių ir tvarkos (rutinos). Kreipiasi pagalbos į suaugusįjį. Kartu kuria elgesio taisykles.</p>	<p>Įvaldo savo emocijų raišką, jų intensyvumą, išbando skirtingus būdus padedančius nusiraminti, valdyti impulsus, taikiai išlieti emocijas, susitarti su kitu vaiku. Veiklose tyrinėja bei bando įvairius dėmesio, impulsų ir elgesio valdymo būdus. Kuria ir laikosi grupės taisyklių ir tvarkos. Tampa atsakingi už priimtus susitarimus. Kreipiasi pagalbos ir ją priima.</p>

<p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Žiūrimas filmas „Išvirkščias pasaulis“ (dalimis) ir aptariama, diskutuojama, koks elgesys yra tinkamas ar netinkamas. Siūloma vaikams tapti grupės mokytoju, apsikeisti vaidmenimi su suaugusiuoju, modeliuoti ir kurti grupės susitarimus.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 26.4 6 žingsnis.</p>
Aš tarp kitų, žmonės ir bendruomenės		
<p>Ryšiai tarp vaikų ir jautrumas kito poreikiams <u>Vertybinių nuostata.</u> Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais ir bendraamžiais. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Siūloma idėja įrengti grupės santykių laboratoriją: panaudojant siūlus ir spalvotą popierių sukurti „Konfliktų gaudyklę“, ką daryti su pagautais „konfliktais“, kaip juos galima taikiai būdu išspręsti?</p>	<p>Mokosi būti ir veikti šalia kitų, įsitraukia į bendras veiklas. Mokosi suprasti, ką jaučia, ko nori kitas, apkabina, padeda draugui. Kuriamos vaidybinės situacijos</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 15.4, 26.4 3 žingsnis</p>	<p>Kuria siužetus, taisykles, idėjas. Žaidžia santykių laboratorijas. Sekdami vyresnių bendraamžių elgesio modeliu, mokosi suprasti, gerbti, toleruoti ir priimti kita kalba kalbantį. Tyrinėja būdus, kurie padeda suprasti vieniems kitus, įtraukti juos į bendrus žaidimus ir veiklas. Su vaikais aptariamos įvairios situacijos, kaip reikėtų elgtis, kilus konfliktinei situacijai, kartu ieškoma būdų, kaip spręsti bendravimo problemas: žodžiais, veiksmais, derybomis. Žaisdamas, tyrinėdamas derina savo veiksmus su draugu, laikosi sutartų taisyklių, susitarimų.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 15.4, 26.4 6 žingsnis</p>
<p>Panašumų ir skirtumų tyrinėjimas <u>Vertybinių nuostata.</u> Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Siūloma idėja žiūrėti filmus apie neįgalių žmonių kasdieninį gyvenimą su vaikais diskutuoti apie toleranciją ir vieni kitų priėmimą.</p>	<p>Žaidinamas, matydamas save veidrodyje, nuotraukose tyrinėja aš – ne aš ribas, aptaria ūgį, plaukų, akių spalvą. Žaisdami mokosi išklaudyti ir suprasti skirtingas nuomones. Kasdienėje rutinoje ir veiklose atsirinkdamas savo drabužėlius ar žaislus aiškinasi mano – tavo santykį. Matuoja vienas kito ūgį.</p>	<p>Komunikuoja tarpusavyje ir su kitų tautybių bendraamžiais lygina kuo panašūs ar skirtingi, kokios mūsų šeimos. Apibūdina savo išvaizdą, stebi skirtumus, panašumus. Vaikai mokosi išklaudyti ir suprasti skirtingas nuomones, požiūrius, juos priimti ir derinti. Matuoja vienas kito ūgį, fiksuoja ūgio rodmenis. Lyderiauja paeiliui. Sprendžia bendrus sprendimų priėmimus, pripažįsta kitų indėlį. Kuriami universalūs dizaino kontekstai.</p>

<p>Vaikams siūlyti patirtinę veiklą skirtą suvokti per pojūčius: tylą, tamsą, ribotą judėjimą ir pan.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 23.4, 24.4 3 žingsnis</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 23.4, 24.4 6 žingsnis</p>
<p>Žmonių įvairovės supratimas ir tyrinėjimas <u>Vertybinė nuostata.</u> Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save savo šeimai, grupei, įstaigos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Susipažinti su brailio raštu (knygomis), keliais gestų kalbos ženklais, savo vardo pirmąja raide.</p>	<p>Atpažįsta supančių žmonių išvaizdos, aprangos, amžiaus panašumus ir skirtumus. Kuriami universalaus dizaino kontekstai, nepriklausomai nuo amžiaus, socialinių, kultūrinių, sveikatos skirtumų, visiems vaikams sudaromos sąlygos žaisti, patirti ir ugdytis.</p>	<p>Žaisdamas, tyrinėdamas, bendraudamas gyvai per įvairias medijas ir socialinius tinklus vaikai atpažįsta skirtingumus (amžiaus, lyties, tautybės, profesijos, rasės, aprangos, kalbos ir kt.) ir juos toleruoja. Kartu su mokytoju, vaikas atranda ir išbando įvairius pagarbaus bendravimo ir ryšių su kitais žmonėmis būdus gyvai ir nuotoliu.</p>
<p>Tautinio tapatumo ir pilietiškumo jausmas <u>Vertybinė nuostata.</u> Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Pasiūlyti tyrinėti kitų kraštų žmonių aprangą, maistą, gyvenimo būdą, aplinką (ieškoti informacijos internete, knygoje, žurnaluose, kituose šaltiniuose). Kartu su vaikais pasirinkti vieną šalį ir detaliau po ją „pakeliauti“ (gaminti tradicinį jų maistą, išmokti šokių, keletą žodžių).</p>	<p>Savo aplinkoje girdi gimtąją kalbą, įsitraukia į mokytojo organizuojamas veiklas ir dalyvauja valstybinėse šventėse.</p>	<p>Domisi gimtąja kalba, etnine kultūra, dalyvauja pilietiniuose renginiuose ir edukacinėse programose. Padedamas mokytojo, pažįsta ir išreiškia pagarbą pagrindiniams savo šalies simboliams, tyrinėja šalies žemėlapi, domisi vėliavos spalvų reikšmėmis. Iš įvairių medžiagų konstruoja savo regiono ar šalies mėgstamiausių vietų modelius, atpažįsta iškilias savo šalies ir kitų šalių žymius žmones. Stebi virtualioje erdvėje tautinę dokumentiką, diskutuoja. Kuriami kalbų įvairovės kontekstai</p>
	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 19.4 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 19.4 6 žingsnis.</p>

Mūsų praeitis, dabartis, ateitis		
<p>Laiko tėkmės pajauta <u>Vertybinių nuostata.</u> Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydama žaidimuose ir kitose veiklose. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Iš antrinių medžiagų pasigaminti laiko (paros, savaitės) dalių maketą. Mažesniems pasiūlyti sudėti dienos ritmo darželyje paveikslėlius.</p>	<p>Gyvenimo ritmą pajaučia grupėje per dienotvarkę. Eksperimentuodamas su smėlio laikrodžiais pajaučia taiko tėkmę. Paros trukmę ir laiko tėkmės per parą nuoseklumą patiria dėliodamas savo veiklos per dieną paveikslėlius.</p>	<p>Kalbėdamas, ką veikė per dieną, savaitę, dėliodamas paveikslėlius, skiria paros dalis (rytas, diena, vakaras, naktis), savaitės dienas, pasako, ką veikė vakar, ką veikia šiandien, ką veiks rytoj. Gyvenimo ritmą pajaučia grupėje per dienotvarkę. Laiko tėkmę pajaučia stebėdami laikrodį.</p>
	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 24.4 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 24.4 6 žingsnis.</p>
<p>Praeitis, dabartis, ateitis kaip asmeniniai, šeimos ir bendruomenės pokyčiai, jų tyrinėjimas <u>Vertybinių nuostata.</u> Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydama žaidimuose ir kitose veiklose. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Pakviesti pažiūrėti ir padiskutuoti istorinę dokumentiką apie praeitį. Siūloma idėja atsinešti namuose esamų senovinių daiktų ir papasakoti daiktų istorijas ar jų panaudojimą. Iš antrinių žaliavų kuriama laiko mašina ir pasiūloma vaikams keliauti laiku.</p>	<p>Mokytojo ir tėvų padedamas konstruoja iš nuotraukų, detalių šeimos istorijos pasakojimą.</p>	<p>Lankydamas muziejus, pilis, sužino istorijos svarbius įvykius ir žymius veikėjus. Vaikai atpažįsta liaudies dainas ar kitą tautosakos paveldą žmonių sukurtą praeityje. Vaikai įvairiais būdais kuria savo asmeninę gyvenimo ir augimo istoriją.</p>
	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 23.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4., 26.4, 26.4 6 žingsnis.</p>

KŪRYBIŠKAS

Aš kalbų pasaulyje

Žodinė kalba ir nežodinės raškos suvokimas

<p>Žodinės kalbos suvokimas ir klausymas <u>Vertybinių nuostatų.</u> Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas.</p>	<p>Vaikai žodine arba nežodine išraiška reaguoja išgirdę mokytojo kreipimąsi, jo kalbinami, klausinėjami, prašomi. Žodinės kalbos suvokimo gebėjimus vaikai ugdo įvairiose žaismės situacijose. Vaikai supranta savo ir</p>	<p>Vaikai žaisdami ugdo žodinės kalbos supratimą. Visose aplinkose susieja išgirstą žodį su daiktu, reiškiniu ar veiksniu ir taip plėtoja kalbos prasmų supratimą. Vaizdingos kalbos, perkeltinės žodžių</p>
---	---	--

<p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Išklauius kūrinį siūloma pažaisti žaidimą „Mes kuriam spektaklį“. Iš įvairių atsineštų medžiagų, antrinių žaliavų kuriami kostiumai ir dekoracijos. Vaikai improvizuoja, atkartoja, atkuria personažų kalbą, judesius.</p>	<p>artimųjų vardus, paprastus klausimus ir prašymus, artimiausios aplinkos daiktų, reiškinių ir veiksmy pavadinimus.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 15.4, 19.4, 24.4 3 žingsnis.</p>	<p>prasmę supranta klausydami meninio stiliaus tekstus. Girdėdami parinktų kitų kalbų garso įrašus, tarmes, matydami bendravimą ar patys bendraudami gestų kalba, vaikai susipažįsta su kalbų pasaulio įvairove, supranta kalbą kaip simbolių, žyminčių daiktus, reiškinius, veiksmus ir kt., prasmę.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 15.4, 19.4, 24.4 6 žingsnis.</p>
<p>Nežodinės kalbos suvokimas</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Domisi menų kalbomis, jaučia meninės raiškos džiaugsmą.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, išpūdžius, mintis, idėjas, pasitelkia įvairias menines priemones ir formas.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Vaikai žaidžia ateivių iš kitos planetos susitikimą su žmonėmis-bendrauja įvairiomis priemonėmis- mimika, gestais savo sukurtais ženklais.</p>	<p>Vaikai plečia žodinės kalbos suvokimo ir vartojimo gebėjimus, padedami kalbinančiojo veido išraiškos ir gestų, kūno kalba, balso tonu, intonacija. Vaikai pradeda bendrauti su suaugusiais ir bendraamžiais, pasitelkdami įvairius ženklus ir gestus, simboline forma išreiškia mintis.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Siekiamybė. Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 19.4, 24.4 3 žingsnis.</p>	<p>Vaikai atpažįsta gestus, mimikas ir į jas reaguoja žodine arba nežodine raiška, demonstruodami kritinį mąstymą apie tai, ką mato ir girdi. Žaisdami kūrybiškai naudojami gestais reikšdami emocijas ir poreikius, bendradarbiaudami. Nežodinės kalbos suvokimas yra palaikomas ir skatinamas pasitelkiant papildomas priemones, pavyzdžiui, emocijų korteles, sutartinius ženklus.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 19.4, 24.4 6 žingsnis.</p>
2.Kalbinė raiška		
<p>Rašytinės raiškos ir vaizdinės informacijos suvokimas.</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Nusiteikęs kalba ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Naudodamas žodines ir nežodines raiškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, ištraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas,</p>	<p>Veiklose naudojasi skirtingų formų, spalvų, dydžio priemonėmis, simboliniais ženklais, varto bežodes paveikslėlių knygeles ir knygas su atskirais žodžiais bei tekstais. Paskatinti vaikai kreipia dėmesį į aplinkoje esančias raides, žodžius, simbolius, stebi rašančiuosius, domisi įvairiomis rašymo priemonėmis, bando palikti ženklus popieriuje, smėlyje.</p>	<p>Vaikai rodo augantį domėjimąsi ženklais, simboliais, vėliau ir rašytiniais ženklais. Ištraukia į veiklas, susijusias su simboline ir rašytine raiška, kopijuoja ženklus ar nesudėtingus paveikslėlius pagal pavyzdį. Vartydami knygeles, žaisdami kortelių žaidimus, plečia vaizdinės informacijos ir rašytinių simbolių suvokimą. Vaikai imituoja skaitymą, domisi abėcėlės raidėmis, pastebi žodžius, Jie susipažįsta su</p>

<p>kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą.</p> <p><u>Itraukiantis kontekstas.</u> Vaikai vyksta į paštą, sužino, kaip siunčiamas laiškas ir kaip jis pasiekia adresatą. Žaidžia žaidimą „Rašau draugui laišką“ bando savo mintis išreikšti popieriuje įvairiais ženklais, simboliais, raidėmis, piešiniu.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 19.4, 24.4 3 žingsnis.</p>	<p>kitais rašytinės raiškos būdais, pavyzdžiui, Brailio raštu.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 19.4, 24.4 3 žingsnis.</p>
<p>Kalbėjimas</p> <p><u>Vertybinių nuostata.</u> Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotuoja.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotuoja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.</p> <p><u>Itraukiantis kontekstas.</u> siūloma žaisti žaidimą „Aš korespondentus, laidų vedėjas“ Ima interviu iš draugų, tėvų, darbuotojų. Kalbasi su jais telefonu, pasidalija gauta informacija. Panaudodami antrines žaliavas pasigamina žaidimui reikalingas priemonės.</p>	<p>Vaikų žodyno gausėjimą ir kalbinę raišką skatina aktyvus suaugusiojo bendravimas su vaiku. Vaikai, kartoja girdėtus trumpus kūrinėlius, dalyvauja pokalbiuose, kelių žodžių vientisiniais sakiniais kalba apie save, poreikius, išgyvenimus, pasakoja apie tai, ką mato ir girdi, vartoja paprastas mandagumo frazes.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 19.4, 22.4.4, 24.4 3 žingsnis.</p>	<p>Vaikai kalbinės raiškos būdus tyrinėja keisdami balso stiprumą, kalbėjimo tempą, intonaciją, eksperimentuodami garsais ir žodžiais, kurdami naujadarus, žaisdami kalba ir kurdami savo kalbas. Jie kalba apie tai, ką jaučia, mato, girdi.. Suteikia galimybę plėsti žodyną, klausantis skaitomų, pasakojamų, tekstų ir siužetų, įgarsintų filmukų ar pasakų, patiems juos atpasakojant, perkuriant, pratęsiant, suvaidinant, iliustruojant, deklamuojant, kalbantis, siejant tekstą su vizualia medžiaga.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 19.4, 22.4.4, 24.4 3 žingsnis.</p>
<p>Bendravimas ir komunikacija. Kalbų įvairovės suvokimas ir kalbinės tapatybės formavimasis.</p> <p><u>Vertybinių nuostata.</u> Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą. Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių. Prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti</p>	<p>Vaikai pasitelkia žodinę ir nežodinę raišką aktyviai bendraudami ir komunuodami su suaugusiaisiais ir bendraamžiais. Koncentruojasi į save, kalba sau ir su savimi, neadresuodami kalbos kitam. Vaikai į pokalbius su kitais įsitraukia, kalbinami, atsakydami į klausimus. Vaikų poreikį bendrauti, išreikšti norus ir mintis skatina dienos įvykių ir rutininių veiklų aptarimas. Vaikai bando išreikšti ir įvardyti savo emocijas, poreikius.</p>	<p>Vaikai kalba sau, kitiems, klausinėja, užkalbina, prašo, pašaukia, nurodo kartais laikydamiesi elementarių kalbinio etiketo normų. Žaisdami išplėtotus siužetinius vaidmenų žaidimus, vaikai įsitraukia į dialogą, polilogą, išbando skirtingas kalbėjimo manieras. Bendravimo gebėjimus ugdo diskutuodami apie atliktą veiklą, patirtą nuotyki, žiūrėtą filmą, kurdami pasakojimus, kalbėdamiesi apie tai, ką norėtų patirti ir veikti. Vaikai bendrauja natūraliai, prisitaiko prie</p>

<p>kartu, priskiria save savo šeimai, grupei, įstaigos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> žaisdami žaidimą „Kuo aš įdomus?“ vaikai namuose su tėvų pagalba paruošia pristatymą apie save įvairiomis formomis trumpas video, sukurtas šeimos laisvalaikio dienoraštis, šeimos kelionių reportažai ir pan. Žaidžia žaidimą „Verdu tarmių košę“ diskutuoja, atpažįsta, bando aiškinti kitoniškai skambančią tarmę.</p>		<p>bendravimo situacijos, aktyviai komunikuoja siekdami savo tikslų, Įsitraukę į žaismės situacijas vaikai bando juokauti, kalba „ateivių“, „užsienio“ kalbomis. Mažai kalbantys vaikai, taip pat turintys sulėtėjusios kalbos raidos požymių, yra palaikomi teigiamai reaguojant į jų žodinę ir nežodinę raišką, skatinant juos bendrauti įvairiais žaismingais būdais.</p>
<p>Rašytinė raiška.</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Nusiteikęs kalba ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas. Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ko išmoko.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Naudodamas žodines ir nežodines raiškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, įsitraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas, kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą.</p> <p><u>Įtraukiamas kontekstas.</u> žaidimas „Ženklaai gatvėje“. Išvykos metu vaikai stebi ženklus, užrašus ant pastatų, aiškinasi jų reikšmes, sužino kad ženklai skirti informacijai priimti ir perduoti. Po išvykos grafiškai bando pavaizduoti savo kelionę, naudoja matytus ženklus, užrašus, pristato darbą draugams.</p>	<p>Vaikai plėtoja rašytinės raiškos gebėjimus mėgdžiodami suaugusiuosius, stebėdami rašančiuosius ar piešančiuosius, bandydami imituoti, braukti, keverzoti, piešinėti, palikdami ženklus smėlyje, popieriuje, vandenyje.</p>	<p>Vaikai kopijuoja matomus simbolius, raides, žodžius, kuria savo ženklus ir simbolius, puošia ir apipavidalina užrašytas raides ar ženklus siedami juos su realiais objektais. Vaikai piešiniais, rašinėjimais, raidėmis kūrybiškai pavaizduoja savo patirtį, išgyvenimus, norus, rašo žinutes, laiškeliu.. Po darbais rašo atskiras raides, savo vardą, paprastus žodelius. Iliustruoja pasakas, pasakojimus, filmukus, iliustracijose parašydami nukopijuotas raides, žodžius. Vaikai supranta rašymo tikslus, tyrinėja ir suvokia, kad skirtingos kalbos turi skirtingas raides.</p>
	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 20.4, 27.4 3 žingsnis</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 20.4, 27.4 6 žingsnis.</p>
BESIMOKANTIS		
Tyrinėju ir pažįstu aplinką		
Mane supantys daiktai		

<p>Atrandu daiktus. Daiktai ir kasdienybė. <u>Vertybinių nuostata.</u> Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Siūlome kurti, tyrinėti, veikti su realiais daiktais, panaudojant audinių skiautes, polietileną, virves, popieriaus maišelius, dėžutes, veidrodžius, šaukštus, puodus, stalus, kėdes ir kt., plėtojant platesnį požiūrį į kasdieninėje veikloje naudojamus daiktus. Vaikai kviečiami į kūrybines dirbtuves – veidrodžių erdvę, kur gali tyrinėti atspindžio teikiamas galimybes (kaladėlių, karoliukų, medžio ritinėlių, kamuoliukų, skarelės) dėliojimas, žaidybinė improvizacija lavinanti visus vaiko pojūčius ir gebėjimus. Kartu su vaikais apibūdinti atradimus.</p>	<p>Daiktų pasaulį pažįsta ir atpažįsta visais jutimais, padedančiais suvokti daiktų spalvą, formą, garsą, kvapą, skonį, tekstūrą. Tyrinėja juos griebdami, liesdami, mesdami. Mokosi daiktus rūšiuoti pagal formą, spalvą, dydį, naudodami rūšiavimo žaislus ir sensorines priemones. Veikdami su daiktais, vaikai sutelkia dėmesį, mąsto, prisimena, tausoja daiktus, ugdo kantrybę, savikontrolę.</p>	<p>Aplinkoje matomus, randamus daiktus laisvai rūšiuoja, skirsto į kategorijas: pagal dydį, formą, spalvą, tekstūrą. Pedagogas kuria mokymosi kontekstus, provokacijas, sumodeliuodamas priemones ir aplinką. Vaikai bando suprasti, kaip daiktai veikia, kaip tarpusavyje susiję: fotografuoja, filmuoja savo radinius, sukurtus aplinkos daiktų modelius. Aiškinasi, kelia klausimus, kad tyrinėti būtų smagu. Sukuriamos situacijos, kad vaikai matytų, liestų, išbandytų ir vykstant procesui susipažintu su skirtingais daiktais. Aiškinasi daikto istoriją, paskirtį, tyrinėja, plėtoja temą.</p>
<p>Daiktai ir technologijos <u>Vertybinių nuostata.</u> Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Į grupę atnešamas elektroninis ar mechaninis žaislas, išmanioji knygelė. Gilinamasi kokios jo galybės. Atradimus, tyrinėjimus ir įamžinanti nufotografuojant. Vėliau nuotraukos peržiūrimos ir aptariama, ką dar norėtų išbandyti, išmokti padaryti; Gaminti kodų kubą, susipažinti su informacijos kodavimo elementais, kas slypi kvadratiname kode.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4,24.4 3 žingsnis.</p> <p>Varto paveikslėlių ir interaktyvias knygas, žaidžia žaislais, taip vaikai susipažįsta su ryšio palaikymo, transporto priemonėmis, jas grupuoja. Vaikai susipažįsta ir mokosi naudotis daiktais, prietaisais (lupos, magnetai), tyrinėja aplinką (gamtos radinius, žmogaus sukurtus daiktus). Žaidžia, tyrinėja aplinką.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 18.4, 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4,24.4 3 žingsnis.</p> <p>Plečiasi vaiko pažinimas įvairiais patirtiniais būdais. Vaikai domisi, tyrinėja gamtos ir žmogaus sukurtus daiktus, varto enciklopedijas, klausosi informacinių tekstukų, stebi tikslingai parinktus vaizdo įrašus. Aiškinasi gamtos objektų, žmogaus sukurtų daiktų skirtumus. Lygina praeities ir dabarties daiktus. Pedagogas kuria sąlygas ir kontekstus, naudojantis skaitmeninėmis technologijomis: kompiuteris, planšetė, edukaciniai robotai.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 18.4 6 žingsnis.</p>

Gyvybė

<p>Pažįstu gyvybę ir jos poreikius <u>Vertybinė nuostata.</u> Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Geba mokytis ir pradeda valdyti savo mokymosi veiklą, smalsauja, įsitraukia į savo sumanytas ir kitų pasiūlytas veiklas, aktyviai siekia tikslo, stebi, apmąsto ir koreguoja savo veiklos procesą bei rezultatus. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Veikloms siūlome rinktis tyrinėjimų laboratoriją ir lauko edukacines erdves. Sukurti netikėtumo ir atradimo gamtoje jausmą (vynuoginių sraigių, sliekų, vabzdžių ir kt. stebėjimas, pastebint jų bruožus, skirtumus, gyvenimo sąlygas); Siūloma kelti inkilus, tvarkyti aplinką, pradėti sėją, aptariant padarytus darbus, planuojant, ką darys toliau, spėliojant, kas atsitiks, jeigu...</p>	<p>Pažįsta daugiau artimiausioje aplinkoje esančių augalų, gyvūnų, pradeda vartoti tikslus jų pavadinimus. Vaikai stebi, renka, tyrinėja, grupuoja, atpažįsta ir pavadina augalų dalis (lapai, žiedai, vaisiai, sėklos). Darže, ant palangės vaikai sodina, prižiūri augalus, stebi, matuoja, fiksuoja, kaip jie auga. Vaikai stebi gyvūnus savo aplinkoje, kai kuriuos mūsų ir svetimų kraštų gyvūnus atpažįsta paveikslėlių knygoje, animaciniuose filmuose. Pedagogo padedami mokosi ieškoti, surasti, skirti gyvūnus erdvėje.</p>	<p>Vaikai bendradarbiauja, stebi, tyrinėja, dalyvauja bendrose veiklose. Dalinasi savo patyrimu ir išgyvenimais apie naminių gyvūnų, taip pat turimų namuose augintinių auginimą. Pastebi ir nusako aiškiausiai nusakomus gyvūnų požymius, juos atpažįsta. Samprotauja apie tai, kur gyvena, kuo minta (vabzdžiai, vorai, varlės, paukščiai). Žaisdami, tyrinėdami susipažįsta su augalo poreikiais (vanduo, šviesa, dirvožemis). Pedagogas siūlo idėjas patirtiniam, tyrinėjimais grindžiamam vaikų ugdymuisi. Aiškinasi pasirinkto gyvūno judėjimą, kalboje naudoja žodines sąvokas (skrenda, striksi, pirmyn, atgal, aukštyn, žemyn, dešinėn, kairėn). Ugdosi erdvės suvokimą, supranta ir vartoja erdvės sąvokas (prielinksnius ir prieveiksnius).</p>
<p>Netikėti atradimai <u>Vertybinė nuostata.</u> Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Visi kartu ieškome objektų šešėlių. Pasiūlome vaikams, „gaudyti“ savo šešėlius; pažaisti su veidrodžio atspindžiais; sukurti šešėlių teatrą; padaryti šešėlių kompoziciją; šešėlius</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 24.4 3 žingsnis. Stebi, kalbasi apie vaivorykštę, perkūniją, lietu. Aptaria, kokias mato spalvas ir atspalvius. Mokosi apibūdinti perkūnija (garsas), lietaus savybes. Pasitelkus vaizduotę samprotauja, sugalvoja įdomių idėjų, skirtingų veikimo būdų, kaip tyrinėti šešėlius (įvairūs daiktai, žaislai). Vaikai tyrinėdami susipažįsta su medžiagomis, išsiaiškina, kad jos būna kietos (mediena, popierius, stiklas, plastikas), skystos (vanduo). Naudodami „oro gaudyklės“, pūsdami per</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 15.4, 24.4 6 žingsnis. Dalijamasi mintimis, kaip formuojasi vaivorykštė, ar visi mato tą pačią vaivorykštę, ar galima paliesti vaivorykštę. Pastebi, kaip sudaryta spalvų gama (seka) ir išsiaiškina, kad jai susidaryti reikia lietaus ir saulės, nes šviesos spinduliai pereina skaidrią terpę. Pedagogas pasiūlo skirtingas stebėjimo formas: tyrinėjimų stoteles, atradimų stoteles, spontaniškus tyrinėjimus, kūrybines dirbtuves. Aptariama, kokių šešėlių galime surasti (medžio, stalo, krūmo, stulpo, pastato,</p>

<p>užfiksuoti nuotraukose; kurti istorijas, atpasakojant įspūdžius; nupiešti kokį nors daiktą su šešėliu; Pasiūlome pažiūrėti animacinį filmuką, kaip galima skirtingai grupuoti, rūšiuoti daiktus. Grupuojame, komponuojame daiktus atsižvelgiant į jų spalvą, formą, dydį (kaladėles, plastikines detales, medžiagos skiautes), kuriame koliažus, statome piramides.</p>	<p>šiaudelių į vandenį, jie aptinka oro buvimo ženklus.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 24.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p>veidrodžio ir t.t.). Kuriami žaismės ir atradimų kontekstai, pedagogas kviečia vaikus tyrinėti, sukurti šešėlių teatrą, popieriaus lape apvedžioti šešėlį, pažaisti su šešėlio atspindžiais. Sukurti ir paanalizuoti šešėlių kompoziciją. Ypatingus šešėlių atradimus fiksuoti, rinkti nuotraukų kolekciją.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 24.4, 26.4 6 žingsnis.</p>
Skaičiavimas ir modeliavimas		
<p>Atrandu skaičius ir skaičiavimo būdus <u>Vertybinių nuostata.</u> Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Pasiūlome vaikams žaisti parduotuvę. Visos prekės kainuoja po 1 eurą, „Pirkėjas“ ir „Pardavėjas“ kaskart skaičiuoja. Lauko erdvėje kurti priemonių ir skaičių kombinacijas („Klasės“ „Dviratukas su keičiamu skaitmeniu“, „Skaičių rašymas ant smėlio“).</p>	<p>Vaikai stebi ir yra įtraukiami į situacijas, kuriose minimi skaičiai ir yra skaičiuojama (eilėraščiai, dainelės, judrieji žaidimai, pirštukų žaidimai, stalo žaidimai). Pedagogas inspiruoja žaidybines veiklas, kur nuosekliai įvardina skaičius 1, 2, 3, atpažįsta ir susieja įvairias „matomų skaičių“ išraiškas (rankos pirštai, taškai, brūkšneliai). Mokosi kiekį įvardinti „iš akies“.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 17.4, 18.4, 24.4, 27.4 3 žingsnis.</p>	<p>Vaikai įsitraukia į skaičiavimo veiklas, kuriose skaičiuojama pasitelkus daiktus, rankų pirštus. Vaikai įsitraukia į mokytojo inicijuotus žaidimus, kuriuose skaičiuojama į priekį ir atgal (12-os ribose), pradedama skaičiuoti nuo bet kurio skaičiaus (10-ies ribose). Naudodamiesi objektais, piešiniais, vaikai pradeda suprasti, ką reiškia skaičius sudėti ir atimti. Dalyvaudami žaismingose kūrybinėse veiklose, vaikai mokosi objektų kiekį grupėje (-ėse) apibūdinti. Veikdami mokytojo tikslingai sukurtuose kontekstuose, vaikai mokosi samprotauti, kūrybiškai taiko įgytą skaičiavimo patirtį.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 17.4, 18.4, 24.4, 27.4 6 žingsnis.</p>
<p>Ką apie mus ir įvykius sako duomenys <u>Vertybinių nuostata.</u> Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų</p>	<p>Vaikai pradeda ugdytis žaisdami su medžiagomis ar objektais, kurie susiję su priežastimi ir pasekmėmis (veiksmai, kurie įvyks). Vaikai dienvakare klįjuoja numatomų įvykių paveikslėlius.</p>	<p>Vaikai supranta, kad įvykiai būna atsitiktiniai ir iš anksto nuspėjami. Drauge su suaugusiuoju vaikai mokosi apie artimiausią aplinką kelti klausimus, įsitraukia į diskusijas su mokytoju ir kitais vaikais, kaip gali būti fiksuojami,</p>

<p>skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas.</p> <p><u>Itraukiantis kontekstas.</u> Žaidžiami žaidimai su suktuku, metamu kauliuku, loterijos bilietais; Gimtadienių, metų laikų, švenčių plakatai, mąstymo žemėlapių kūrimas.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 18.4, 26.4, 27.4, 3 žingsnis.</p>	<p>koduojami duomenys. pradeda suprasti, kad žaidžiant nebūtinai laimima; jog ir atsitiktinio įvykio rezultatas gali būti numatomas.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 18.4, 26.4, 27.4 6 žingsnis.</p>
Matematiniai erdvės tyrinėjimai		
<p>Matavimai kasdienėje aplinkoje. Kaip apibūdinti vietą ir padėtį</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį.</p> <p><u>Itraukiantis kontekstas.</u> Statome grupės „Knygų bokštą“, klojame „Knygų kelią“. Grupės ar lauko erdves v matuojame žingsniais, pėdomis.</p>	<p>Vaikai mokosi ir natūraliai ištraukia į žaismingą veiklą su daiktais, į kuriuos galima ką nors įpilti, įdėti. Kartu su pedagogu atlieka eksperimentines ilgio (pločio, aukščio), masės, tūrio palyginimo veiklas. Mokosi sąvokų: „ilgas“ arba „trumpas“, „aukštas“ arba „žemas“, „pilnas“ ar „tuščias“.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 17.4, 24.4, 27.4, 3 žingsnis.</p>	<p>Pedagogas inicijuoja patyrimines, kūrybiškas veiklas, skatinančias vaikus tyrinėti, kaip galima palyginti daiktų ilgį (plotį, aukštį, tūrį). Atranda naujus dydžių palyginimo būdus. Vaikai diskutuoja, dalinasi savo pastebėjimais ir kartu sparčiai plečia su ilgio, masės, tūrio (talpos) matavimu susijusį žodyną (aukštesnis – žemesnis, toliausiai – arčiausiai, lengvesnis – sunkesnis, talpesnis – mažiau talpus).</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 17.4, 24.4, 27.4, 6 žingsnis.</p>
<p>Ekspperimentai su geometrinėmis figūromis</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį.</p> <p><u>Itraukiantis kontekstas.</u> Pasiūlome vaikams tyrinėjimų stoteles, kūrybines dirbtuves, pažinimo salas atliekant formų derinimo užduotis, naudojant šiuos daiktus ; kietas dvimates geometrines figūras iš</p>	<p>Vaikai natūraliai ištraukia į aplinkoje esančių daiktų ir objektų tyrinėjimą. Kalbinami suaugusiojo, ima reaguoti į tokią daiktų savybę kaip forma, spalva vis geriau suprasdami, kai apie daiktą sakoma: „toks pat“, „panašus“, „skiriasi“, „kitoks“. Vaikai atranda, kad figūras erdvėje galima: apversti, pasukti, pastumti.</p>	<p>Vaikai, tyrinėdami aplinką, drauge su mokytoju ir kitais vaikais atranda, kiek daug erdvinės informacijos yra aplink: panašumo, elementų išdėstymo, atsikartojimo, formos bendrumo. Stebėdami, pažindami, spontaniškai ar tikslingai tyrinėdami atpažįsta dvimates figūras (skritulį, trikampį), trimates figūras (kubą, rutulį), mokosi apibūdinti, palyginti, komponuoti, konstruoti figūrų (objektų) sekas; eksperimentuoja su veidrodiniais paviršiais, taškiniais šviesos šaltiniais; pastebėjimus išreiškia piešiniuose, lipdiniuose.</p>

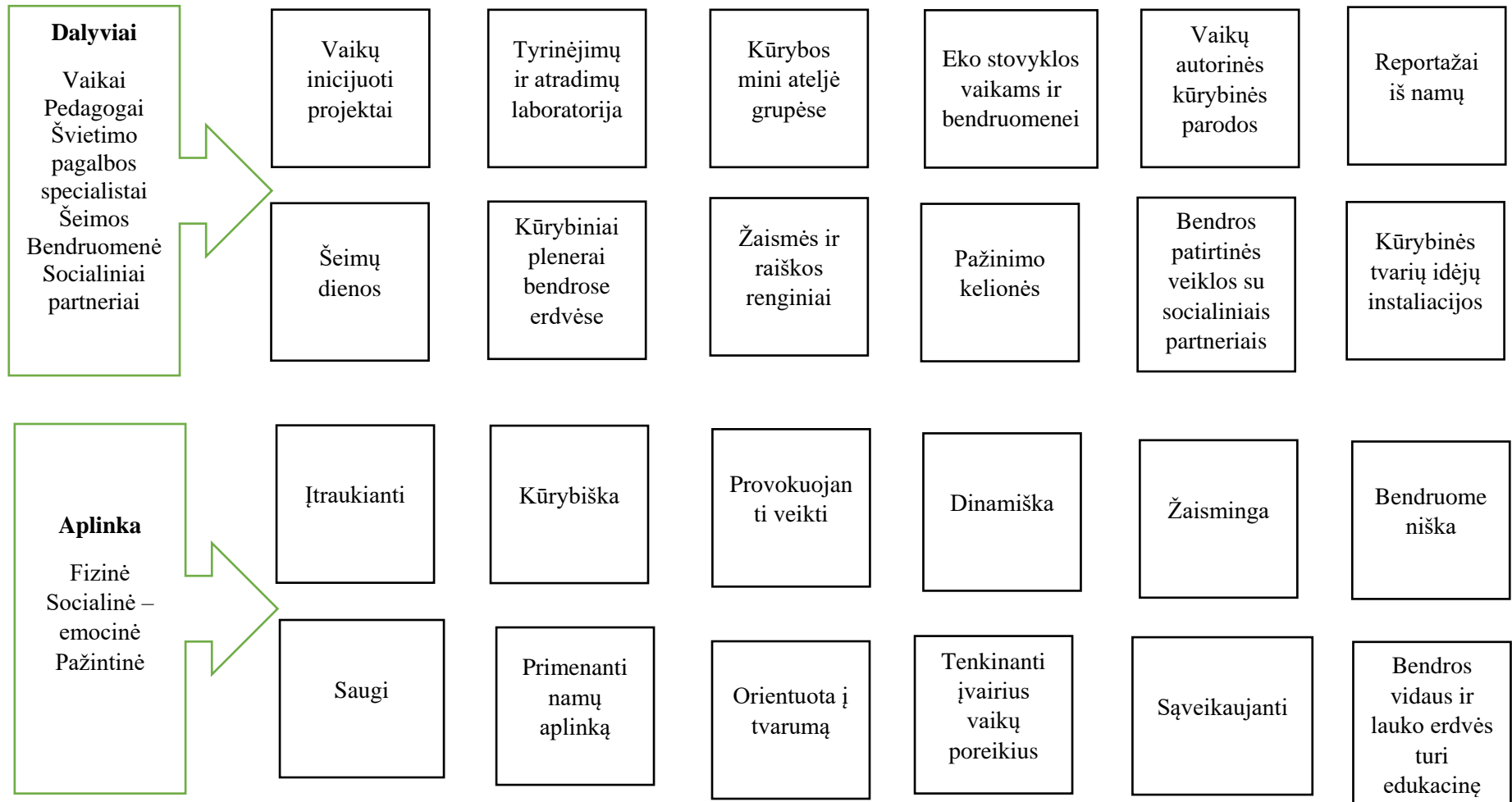
žaislinių konstruktorių, kartoninius arba plastikinius šablonus, dėlionių detales, trafaretus, dėžes.	<u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 17.4, 24.4, 27.4, 3 žingsnis.	<u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 17.4, 24.4, 27.4, 6 žingsnis.
Skaitmeninių technologijų pasaulis		
<p>Skaitmeninis raštingumas: <u>Vertybinė nuostata.</u> Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Naudotis programėle „Animal Sounds“, vaikai gali išgirsti gyvūnų balsus, išmokti juos atskirti, atkartoti. Siūloma programuoti robotus, judančius kilimėliu su vaikų nupieštais piešiniais, nuotraukomis. Vaikai bando sudėlioti veiksmų sekas, kurias atlieka skaitmeniniai objektai (robotukai, valdikliai ir pan.)</p>	<p>Vaikai žaidžia, tyrinėja aplinką, domisi grupėje esančiais įvairiais jų amžių atitinkančiais išmaniaisiais daiktai be ekranų (žaislais, robotukais, rašikliais ir kt.).</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 18.4, 25.4 3 žingsnis.</p>	<p>Pedagogo padedami išbando ir saugiai naudoja skaitmenines technologijas, lengvai valdomas skaitmenines priemones. Mokosi kurti skaitmeninį turinį, sudarydami kelių vienas po kito einančių veiksmų programas (piešimas, fotografavimas, garso ir vaizdo įrašas). Pedagogas ugdymą(si) papildo skaitmeninėmis technologijomis ir skaitmeniniu turiniu. Vaikai mokosi bendrauti ir bendradarbiauti tinkluose; pristato informaciją.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 18.4, 25.4 6 žingsnis.</p>
PASITIKINTIS, KŪRYBIŠKAI BESIMOKANTIS Kuriu ir išreiškiu		
Teatro raiška		
<p>Teatriniai žaidimai ir improvizacija <u>Vertybinė nuostata.</u> Domisi menų kalbomis, jaučia meninės raiškos džiaugsmą. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis meninės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Kuriame rankų teatrą. Kaip gali pirštukai pavirsti „gyvais“ žmogeliukais. Siūloma sukurti vaidinimą, remiantis Afrikos</p>	<p>Vaikai pratinasi laisvai ir kūrybingai bendrauti. Žaidžiami sūpavimo, kykavimo, jodinimo, kutenimo, pirštukų žaidimai. Mėgdžioja įvairias išgirstas intonacijas, parodytus veiksmus. Įvairius jausmus, norus rodo judesiais ir veiksmis.</p>	<p>Kuriami dialogai tarp veikėjų, mokomasi išraiškingai intonuoti, savaip perteikti kelis veikėjų vaizduojančius judesius, veiksmus, spontaniškai reikšti emocijas. Vaidinant stalo, lėlių teatre, vaizduoti realistinį ir fantastinį siužetą, išplėtoti vyksmą dialogu, monologu, keičiant balso intonacijas. Susikurti žaidimo aplinką, panaudojant daiktus, drabužius ir kitus įvairius reikmenis. Kūrybingai naudoti žaislus, didaktines medžiagas, knygeles, teatro lėles, skareles, drabužius, namų apyvokos reikmenis. Žaisti, improvizuoti, kurti fantazijos teatrą.</p>

<p>liaudies pasaka „Abiyoyo“. Vaidinimui siūloma kurti: įvairaus dydžio Afrikietiškas kaukes iš popieriaus, kartono, įvairių siūlų ir juostelių, naudoti afrikietiškus instrumentus, šokius, dainas.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 20.4, 22.4.4, 23.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 20.4, 22.4.4, 23.4, 26.4 6 žingsnis.</p>
Žaidimo raiška		
<p>Žaidimas – kaip savo kūno galimybių tyrinėjimas. <i>Vertybė nuostata.</i> Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Žaidžia žaidimą „Kas aš?“. Randa paruoštą provokuojančią aplinką (muliažai, nuotraukos, enciklopedijos IT). Susipažįsta su kūno dalimis, jų galimybėmis, tyrinėja, aptaria, lygina, ieško panašumų ir skirtumų tarp savęs ir draugo.</p>	<p>Spontaniškai judėdami ir sąveikaudami su aplinka, pradeda pažinti savo kūno galimybes, atranda“ savo ir kitų kūno dalis jas liesti ir pajausdami prisilietimą. Vaikai labiausiai pasisekusius judesius ir garsus vis tiksliau kartoja, ima jais žaisti, manipuliuoti, siekdami socialinio atsako.</p>	<p>Vaikai kuria bendravimo „kalbą“ ir išgyvena bendrumo jausmą. Dalyvaudami žaidimuose, pažįsta savo kūno ribas ir galimybes, veido, balso išraiškumą ir išmoka palaikyti žaismingas socialines sąveikas, susikurdami artimumo ir saugumo jausmą.</p>
	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 14.4, 15.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 14.4, 15.4, 26.4 6 žingsnis.</p>
<p>Žaidimas – kaip aplinkos ir veikimo su aplinkos objektais tyrinėjimas <i>Vertybė nuostata.</i> Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Paruošiama provokuojanti aplinka žaidimui „Turgelis“ (krepšiai, pakuotės, muliažai, prijuostės, pinigai, svarstyklės). Gamindami pinigus susipažįsta su kupiūromis, lavina, bendravimo įgūdžius.</p>	<p>Vaikai tyrinėja juos supančią aplinką, žaisdami su daiktai pamėgdžioja suaugusių veiksmus, nukreiptus į socialinių sąveikų su kitais užmezgimą ir palaikymą.</p>	<p>Vaikai išmoka pasirinkti ir patys susikuria erdves savo žaidimams. Mokytojui padedant nedrąsūs vaikai pradeda žaisti paprastą žaidimą, palaipsniui patys perima žaidimo iniciatyvą</p>
	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 23.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 16.4, 23.4, 26.4 6 žingsnis.</p>

<p>Žaidimas – kaip savo patirčių ir socialinių santykių tyrinėjimas. <u>Vertybinių nuostata.</u> Nusiteikęs kalba ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Naudodamas žodines ir nežodines raiškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, įsitraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas, kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Dokumentinės medžiagos apie kalbančius gestų kalba, žiūrėjimas, klausimai, diskusija. Kolektyvinio laiško rašymas (piešimas) nepažįstamam negirdinčiam draugui.</p>	<p>Pradžioje žaidžia individualiai ir dviese. Pamažu pereina prie pažįstamų kasdieninių, socialinių situacijų, siužetinių vaidmenų žaidimų.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 15.4, 20.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p>Vaikai prieš žaisdami aptaria žaidimo temą, planuoja siužetą, lanksčiai kaitalioja vaidmenis, patys kontroliuoja vienas kito veiksmus ir geba spręsti kylančius nesutarimus. Mokytojo paskatinti vaikai nesunkiai jungiasi į kolektyvinius žaidimus kuria ilgalaikius žaidimus, įtraukia kitus grupės vaikus, mielai kviečia ir suaugusiuosius.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 15.4, 20.4, 26.4 6 žingsnis.</p>
<p>Žaidimas – kaip simbolinių taisyklių tyrinėjimas, kūrimas ir laikymasis. <u>Vertybinių nuostata.</u> Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Pasiūloma pažiūrėti dokumentinį filmą apie dangaus kūnus. Susikuria reikiamos priemonės, panaudodami įvairias iš namų atsineštas žaliavas (folija, siūlai, plastikiniai buteliai). Pasiruošus reikiamą aplinką žaidžia žaidimą „Skrydis į kosmosą“.</p>	<p>Suaugusių padedami žaidžia žaidimus su taisyklėmis Pradėdami nuo paprastų dėlionių, mozaikų, judrių gaudynių, slėpynių ir įvairių stalo žaidimų, palaipsniui pereina prie sudėtingesnių žaidimų formų.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 16.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p>Vaikams patinka kurti žaidimus su taisyklėmis ir juos žaisti su grupės draugais ir mokytojais. Savarankiškai žaidžia ir kuria vis naujus žaidimus, vaikai sutelkia visus savo gebėjimus, atskleidžia savo pomėgius ir stiprybes.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 13.4, 16.4, 26.4 6 žingsnis.</p>
Muzikos raiška		
<p>Muzikos kalba, aplinka. Aplinkos garsai. Muzikos garsų tyrinėjimas. Muzikinio žodyno plėtra. Melodija ir ritmas. <u>Vertybinių nuostata.</u> Domisi muzikos meno kalba, jaučia muzikinės raiškos džiaugsmą.</p>	<p>Mėgdžioja aplinkos garsus, sutelkia dėmesį į aplinką, pradeda suvokti struktūrą, atkartoja toninius ir ritminius darinius. Eksperimentuoja balsu: kuria ir rečituoja savitus žodžius; paskatintas kūnu išgauna garsus, išbando naujus</p>	<p>Perpratęs muzikos kalbą, susitelkia į savo dainavimą, skandavimą, jį derina su kvėpavimu ir judesiais. Vaikas išmoksta vertinti, įsiklausyti, atlikti muziką ir renkasi, kas jam patinka; lygina, apibūdina,</p>

<p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis muzikinės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti.</p> <p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Siūloma įdėmiai klausytis muzikos ir aplinkos garsų, skambant muzikai ritmiškai ploti, trepsėti, tūpčioti, barškinti, stuksenti. Siūloma atlikti 5 skirtingus kūno perkusijos elementus: suploti, mušti delnais sau į krūtinę, pliaukštelėti į šlaunis, judinti klubus. Pagal Roberto Šumano (Robert Shumann) pjesę fortepijonui „Svajonė“, rankomis ore piešti dideles ir mažas širdis.</p>	<p>judesius, tinkančius dainuojant ar klausant muzikos. Vienas ir kartu su kitais dainuoja nesudėtingas daineles, jų tekstą interpretuoja kūno judesiais.</p> <p>Tyrinėja ir išbando garsų pasaulį balsu, instrumentais ir aplinkoje esančiais daiktais. Atpažįsta kai kurias anksčiau girdėtas melodijas ir klausytus kūrinčius. Įvardija arba parodo, kad supranta kai kuriuos muzikos kontrastus</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 21.4, 22.4.2, 23.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p>kategorizuoja garsus. Dainuoja (vienas, poroje ar grupėje) sudėtingesnio ritmo, melodijos, platesnio diapazono vienbalsės dainas, jas gana tiksliai intonuoja, įsiklausydamas į savo ir draugų dainavimą. Veiklos metu spontaniškai improvizuoja balsu. Instrumentais ar kitomis priemonėmis kuria ir atlieka pritarimus eilėms, smulkiajai tautosakai, muzikos įrašui ar gyvai skambančiai muzikai. Kuria ritminius ir melodinius darinius, improvizuoja ir komponuoja jungdamas kelis atskirus muzikos elementus (melodiją, ritmą, harmoniją, tembrą, tempą ir dinamiką). Vaikai klausosi mokytojo parinktos įvairių stilių, epochų ir kultūrų muzikos. Vaikai atpažįsta tylą kaip svarbų muzikos elementą.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 21.4, 22.4.2, 23.4, 26.4 6 žingsnis.</p>
Šokio raiška		
<p>Judesio tyrinėjimas, elementai. Šokio kultūra</p> <p><u>Vertybinė nuostata.</u> Domisi judesio meno kalba, jaučia judesio raiškos džiaugsmą.</p> <p><u>Esminiai gebėjimai.</u> Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis judesio raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti.</p>	<p>Vaikai juda natūraliai, džiaugsmingai, jų judesys yra spontaniškas, neturintis struktūros. Palankioje erdvėje judėdamas vaikas pradeda jausti laiką – suvokia laiko trukmę, supranta judėjimo tempą, juda greitai arba lėtai, jaučia ritmą, instinktyviai šokinėja pagal tolygų ritmą.</p>	<p>Judėdami mėgaujasi įvairiais judesiais, padedami mokytojų, tyrinėja tempą, ritmą, dinamiką ir erdvę, susipažįsta su judėjimo įvairove, patiria judesio elementus ir jų derinius, susieja spontaniškus judesius su šokio elementais. Vaikai naudoja laisvus tekamuosius judesius, kurie padeda kontroliuoti kūno energiją ir įtampą. Augdami ir judėdami vaikai mokosi valdyti savo kūną: judėti ta pačia puse, išlaikyti pusiausvyrą, demonstruoti lankstumą.</p>

<p><u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Pristatyti vaikams didelį robotą (atnešti į grupę arba parodyti vaizdo įrašė): stebėti jo judesius pabandyti judėti, kaip juda robotai. Įvardyti kokie yra robotų judesiai (pvz. kampuoti, trūkčiojantys, lėti, greiti, ritmiški). Muzikiniuose rateliuose kurti ar savaip perteikti kelis veikėją vaizduojančius judesius, veiksmus, spontaniškai reikšti emocijas.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 13.4, 21.4, 22.4.3, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 13.4, 21.4, 22.4.3, 26.4 6 žingsnis.</p>
Dailės raiška		
<p>Vizualaus pasaulio, raiškos priemonių ir kuriamų vaizdų tyrinėjimas. Grafinė ir spalvinė raiška. Erdvinė raiška. <u>Vertybinių nuostata.</u> Domisi vizualinio meno kalba, jaučia judesio raiškos džiaugsmą. <u>Esminiai gebėjimai.</u> Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis dailės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti. <u>Įtraukiantis kontekstas.</u> Užmegzti glaudų ryšį su gamta. Išvykos su savo pasigamintomis užrašinėmis. Fiksuoti gamtoje matomus objektų formas jų įvairovę. Siūlyti kūrybinį plenerą darželio lauko erdvėje, stebėti ir atvaizduoti natūralią aplinką pasirinktomis dailės priemonėmis ir būdais.</p>	<p>Stebi artimiausią kasdieninę namų, darželio aplinką. Tyrinėja aplinkos objektus ir reiškinius. Analizuoja, lygina, aplinkos, daiktų, objektų formas, spalvas, dydžius, kontūrus. Kuriamas žaismės kontekstas, kuriame daug laisvės vaikų spėliojimams, tyrinėjimams. Spontaniškai tyrinėja raiškos priemones. Judina, teploja, brauko, liečia skirtingas tekstūras, faktūras. Keverzodami pradeda suprasti rankos judesio ir piešimo priemonės paliekamo pėdsako ryšį. potyriais.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 16.4, 21.4, 22.4.1, 24.4, 26.4 3 žingsnis.</p>	<p>Tyrinėja kontrastingas aplinkas (gamtos vaizdus, pastatus, įvairius meno kūrinius, apšvietimą, tonus ir pan.) Lankosi muziejuose, parodose, galerijose. Susipažįsta su vaizduojamo meno stiliais, žanrais, formomis. Gausėja meninių sąvokų žodynas. Įvardija spalvas, formas, estetinius potyrius. Pasitelkiami realių ir virtualių aplinkų kontekstai Vaikai išbando, tyrinėja įvairias grafines ir spalvines raiškos priemones ir medžiagas, panaudojant raiškos priemonių ir įrankių įvairovę Išbando įvairias priemones, įrankius, technikas (monotipija, grotąžą, koliažą) eksperimentuoja su mišriomis technikomis. Pradeda atrasti savo stilių. Išbando daugiau nei vieną būdą įgyvendinti kūrybines idėjas.</p> <p><u>Siekiamybė.</u> Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas 12.4, 16.4, 21.4, 22.4.1, 24.4, 26.4 6 žingsnis.</p>

Siūlomos ugdymo(si) organizavimo formos, kuriamos aplinkos

V. VAIKO UGDYMO SI PAŽANGA, UGDYMO SI TĘSTINUMAS

Kauno lopšelio-darželio „Daigelis“ pedagogų bendruomenė atnaujindama ikimokyklinio ugdymo programą susitarė, kad ugdymosi pasiekimų ir pažangos stebėseną vykdoma nuolat. Didžiausias dėmesys skiriamas formuojamajam stebėjimui, grįžtamajam ryšiui ir apibendrinančiajam vertinimui. Apie vaikų ugdymosi pasiekimus ir pažangą sprendžiama iš vaikų kasdienės veiklos ir jos rezultatų. Pedagogai, švietimo pagalbos specialistai nuolat dokumentuoja ugdymo procesą el. dienyne „Mūsų darželis“. Ugdymo(si) procesas planuojamas atsižvelgiant į vaikų ugdymosi pasiekimus ir vaikų pažangos analizės rezultatus. Vaiko pasiekimai fiksuojami trumpais komentarais, nurodant ugdymosi pasiekimų sritį ir pasiekimų žingsnį, kurį yra pasiekęs vaikas. Vaikų pasiekimų vertinimo rezultatai su tėvais (globėjais) individualiai aptariami mokslo metų pradžioje, pabaigoje ir pagal poreikį. Mokslo metų pabaigoje mokytojų taryboje apibendrinami įstaigos ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų rezultatai, pateikiamos išvados apie išryškėjusius pasiekimus ir tobulintinas sritis, bei poreikius. Vaikų ugdymosi pasiekimų dokumentavimo, stebėsenos ir surinktos informacijos naudojimo procesai vykdomi laikantis visų etikos reikalavimų.

Vaikų pasiekimų dokumentavimas bei stebėseną padeda siekti ugdymo ir ugdymosi kokybės:

- geriau pažinti kiekvieną vaiką ir numatyti jo ugdymo(si) perspektyvą, stebint, ką vaikas jau geba, ko ir kaip mokosi, kokia jo pažanga atskirose pasiekimų srityse, atskleidžiant potencialias jo galias ir švietimo pagalbos poreikį;
- kryptingai planuoti ir veiksmingai įgyvendinti lankstų bendrą vaikų grupės ugdymo(si) procesą, skatinantį kiekvieno vaiko ugdymosi pažangą;
- nuosekliai vertinti mokytojo ir kitų ugdytojų sąveiką su vaikais, taikomų pedagoginių strategijų ir metodų, sukurtos aplinkos, paramos ir pagalbos vaikams poveikį kiekvieno vaiko pažangai;
- derinti vaiko, tėvų (globėjų), mokytojų, švietimo pagalbos specialistų lūkesčius dėl vaiko tolesnio ugdymo(si), siekiant visų ugdymo(si) proceso dalyvių kryptingo įsitraukimo į ugdymo(si) procesą.

Atnaujinant ikimokyklinio ugdymo programą įstaiga siekė jos dermės ir tęstinumo su Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa: svarbiausių ugdymo(si) principų atitiktis ir ugdymo(si) proceso kryptingumas – ugdymo(si) modeliavimas iš vaiko raidos ir ugdymosi perspektyvos, išskirtinis dėmesys žaidimo pedagogikai ir patirtiniam vaikų ugdymui(si). Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) tęstinumą užtikrina ikimokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų pasiekimų sričių ir priešmokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų kompetencijų dermė: suderintos jas sudarančių pasiekimų grupės, pasiekimų turinys, jų augimo nuoseklumas.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Laima Kaniienė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Kauno lopšelio-darželio "Daigelis" ikimokyklinio ugdymo programos patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-07-19 Nr. V-64
Adresatas	-
Pasirašymo, tvirtinimo, vizavimo paskirties parašą (-us) sukūrusio (-ių) asmens (-ų) pareigos, vardas (-ai), pavardė (-ės), data	Pasirašymas: Padalinys M-108_ Kauno lopšelis-darželis Daigelis-vadovas Laima Kaniienė 2024-07-19
Pagrindinio dokumento priedų ir priedamų dokumentų failų skaičius	0
Papildomi metaduomenys	Dokumentas suformuotas DVS „Kontora“.

Nuorašas tikras
Direktorė

Laima Kaniienė
2024-08-01